

AVDELNINGENS SAMARBETSNÄTVERK

Förutsättningen för samarbete är att man ser behoven i organisationens egen verksamhet. Samarbetet ska vara planmässigt och det ska främja de principer och riktlinjer som har fastställts för verksamheten. Samarbetet är välbefogat om det är till nytta för alla parter.

Inslag om samarbetsnätverk kan med fördel tas upp i utbildningen för förtroendevalda och verksamhetsgruppernas ledare. Dessa brukar representera avdelningen även i samarbetsnätverken.

I utbildningssammanhang kan nätverken studeras ur många olika synvinklar: med hjälp av dem kan man inventera de lokala behoven, de potentiella samarbetsparterna, resurskällorna eller till exempel hur avdelningen ska lägga upp sin kommunikation. Det väsentliga är att man är medveten om de möjligheter nätverken och samarbetet erbjuder.

Utbildningen i sig kan också främja nätbildning: samutbildning mellan flera avdelningar föder automatiskt samarbetsmöjligheter och erfarenhetsutbyte. Utbildaren kan med olika metoder uppmuntra deltagarna att berätta om sina erfarenheter och lösa gemensamma problem, och medvetet stödja etablerandet av hållbara samarbetsnätverk. Att välja gästutbildare och utbildningslokaler och fundera på samarbetspartner kan också leda fram till nya nätverk – en lokal redaktör kommer och berättar om kommunikation och erbjuder sig kanske samtidigt att utveckla fortsatt samarbete, utbildning i brandstationens lokaler kan vara ett inspirerande tillfälle att diskutera nätverk kring beredskapsplanering. Utbildningen kan även kompletteras med exempel från och besök i grannavdelningen för att få till stånd samarbete.

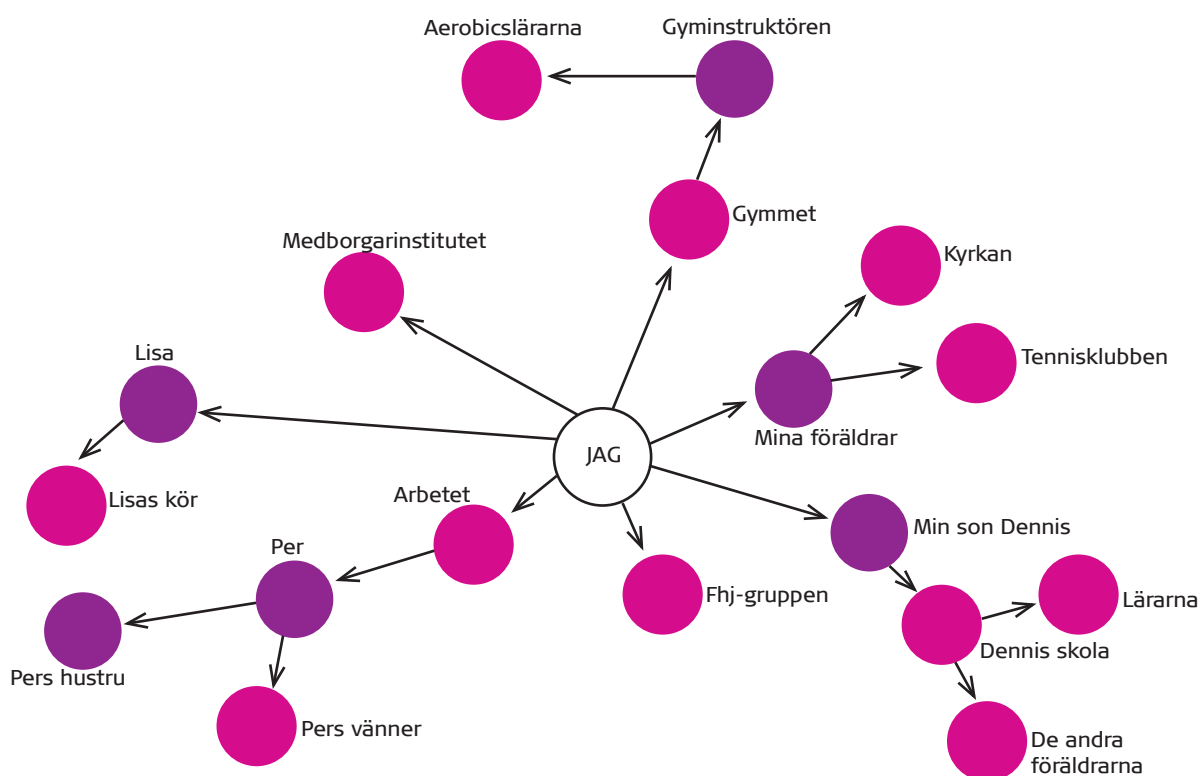
Avdelningarnas planer för beredskapen och verksamheten hör också till det material som kan användas i utbildningen om nätverk. De ger en fingervisning om viktiga samarbetspartner.

NÄTVERKSKARTOR

Ett enkelt och trevligt sätt att vid utbildningen eller på utvecklingsmöten hantera och bearbeta nätverk är olika nätverkskarter. För en nätverkskarta behövs ett stort pappersark (A3 eller blädderblock) och olika färgs pennor och tusch.

En nätverkskarta kan ritas ur olika perspektiv:

- **Den personliga nätverkskartan** åskådliggör de personliga relationer och nätverk som deltagaren har. Meningen är att var och en kommer med idéer om hur de personliga nätverken kan länkas till Röda Korsets verksamhet – var man får information om behoven, finns det med sådana som är intresserade av verksamheten och finns det platser där man kan berätta om den. I den personliga nätverkskartan kan man även söka källor till stöd och inspiration som är viktiga för en själv som frivillig och diskutera dem – det vill säga var man hämtar kraft och inspiration i sitt eget liv och som frivillig.

utbildare

- **Ur partnerskapets synvinkel** kan en nätverkskarta ritas över avdelningen eller någon av dess verksamheter eller projekt. På kartan anges alla de partner avdelningen samarbetar med, och till exempel med en annan färg de som kan ha intresse eller som är särskilt eftertraktade. Man kan också skriva hur man håller kontakt med de olika parterna och vad var och en av dem kan tillföra eller få ut av samarbetet. Likaså kan man fundera över hur man på bästa sätt kan närma sig dem.
- **Ur frivilligrekryterings synvinkel** kan man rita en nätverkskarta över olika uppgifter som de frivilliga har. Under utbildningen ska deltagarna först fundera över för vilka uppdrag man söker folk och vilka typer människor uppdragen kan antas intressera, och sedan med hjälp av nätverkskartan utreda var och hur man får tag i dessa människor.
- **Ur behovsinventerings synvinkel** öppnar nätverksbilderna också nya möjligheter för att hantera Röda Korsets olika verksamhetsformer, för att analysera avdelningens omvärld och för att skapa idéer till nödvändiga aktiviteter. Deltagarna ritas en nätverkskarta över dem som eventuellt behöver hjälp. Runt de behövande ritas också de potentiella aktörerna och de resurs- och kontaktpersoner genom vilka man kan få nya relationer. Det sociala nätverket åskådliggör helheten av avdelningens behov och avdelningsaktivisternas kontakter dels med de behövande, dels med hjälparna och deras medarbetare. Efter det kan man göra noggrannare planer för att anpassa verksamheten till behoven.

FRÅN BILDER TILL NÄVERK

Inspiration och idéer till nätverk och partnerskap kan man också få från bilder. Klipp ut bilder eller artiklar om olika aktörer från tidningar – företag, andra organisationer, människor, myndigheter, byggnader – bilderna behöver inte vara entydiga du kan gärna lämna rum för deltagarnas egna tolkningar.

Låt deltagarna eller grupperna fundera över avdelningens verksamhet eller en viss verksamhetsform/ett projekt och be dem kartlägga eventuella partner. Be att de väljer ut bland bilderna 5–10 sådana som på ett eller annat sätt beskriver de eventuella partnerna.

Man kan be grupperna motivera och bearbeta vidare:

- Varför valde ni just den här samarbetspartnern?
- Vad vinner partnern på samarbetet?
- Vad kunde samarbetet i praktiken gå ut på?
- Vad har partnern för intresse av att gå med i samarbetet?
- Vad tillför bägge partnerna samarbetet?
- Hur kan man närma sig den potentiella partnern?
- Hur upprätthålls partnerskapet?
- Hur och om vad görs partnerna medvetna?

TIPS: En fortsättning på övningen är att be grupperna med hjälp av webben leta fram de riktiga kontaktuppgifterna om de valda samarbetspartnerna.